

OBLASŤ : ČLOVEK A HODNOTY

Náboženská výchova evanjelické a. v. náboženstvo

ISCED 1

3. ročník

Časový rozsah vyučovania: 33 hodín

Stupeň vzdelania: primárne vzdelávanie – I. stupeň

Forma štúdia: denná

Vyučovací jazyk: slovenský jazyk

ÚVOD

Vzdelávací program z náboženskej výchovy pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde, ktorý je normou pre žiaka. K výkonovému štandardu je priradený obsahový štandard. V ňom sa zdôrazňujú pojmy. Obsahový štandard je záväzok pre učiteľa. Učiteľ môže tieto dve úrovne bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v školskom vzdelávacom programe. Jednotlivé výkony sa neviažu vždy na každý učebný prvok, nepokrývajú celú šírku obsahu.

Vzdelávací program pre predmet náboženská výchova má svoje špecifiká. Cieľom náboženskej výchovy nie sú iba vedomosti a myšlienkové pochody. Vo výkonovom štandarde sú použité činnostné slovesá od nižších myšlienkových úrovní (vymenujú, uvedú a pod.). V náboženskej výchove sa výkony nerovnajú iba vedomostiam a myšlienkovým pochodom, ale sú to komunikačné zručnosti a sociálne spôsobilosti orientované na postoje v životných situáciách, ku konkrétnym prejavom správania. Osvojené formy správania majú byť vidieť nielen na vedomostiach, ale predovšetkým na správaní žiaka. Kognitívne znalosti spolu s afektívnym prežívaním sú predpokladom pre hodnotovú reflexiu a následnú motiváciu pre požadované správanie.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet náboženská výchova, Evanjelická cirkev augsburského vyznania, je povinne voliteľným predmetom v primárnom vzdelávaní. Náboženská výchova má dôležitú úlohu pri formovaní osobnosti dieťaťa a jeho myslenia. Rozvíja duchovný svet žiakov – prostredníctvom zvesti zákona a evanjelia umožňuje spoznávať žiakom Trojjediného Boha zjaveného v Písme Svätom. Prostredníctvom procesu náboženskej socializácie a interiorizácie biblického posolstva napomáha procesu objavovania možností a nutnosti individuálnych zmien v živote žiakov, ktoré vedú v procese posvätenia k osvojovaniu si pozitívnych morálnych hodnôt a postojov. Žiaci sa na hodinách evanjelického náboženstva oboznamujú predovšetkým so základnými biblickými pojmami a biblickými príbehmi. Pomocou biblických príbehov a konkrétnych vedomostí z Božieho slova si budujú vlastné poznanie Božej existencie. Náboženská výchova ich vovádza do života cirkvi, kde si nachádzajú svoje miesto a zodpovednosť. Biblické príbehy ich vedú k objavovaniu podstaty človeka, ktorý je stvorený na Boží obraz.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- si osvoja základné biblické pojmy a príbehy,
- akceptujú vlastnú osobnosť a osobnosť druhých ľudí,
- získajú základy kresťanskej viery v Trojjediného Pána Boha a prehľad si vzťah s Pánom Bohom a s ľuďmi,
- rozlíšia dobré a zlé konanie,
- zapamätajú si základné vieroučné a morálne pravdy Evanjelickej cirkvi a. v.,
- získajú záujem o Slovo Božie, modlitbu, duchovnú pieseň, o duchovné hodnoty a aktívny kresťanský život v cirkvi,
- získajú vzťah k prírode ako k Božiemu stvoreniu a sú motivovaní k zodpovednosti.

3. ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

TEMATICKÉ CELKY

- 1. TC Ježišovo verejné pôsobenie**
  - Pán Ježiš ovláda božie slovo a ním pozýva k nasledovaniu
  - Pán Ježiš oslovuje učeníkov a volá ich pracovať pre božie kráľovstvo
- 2. TC Pán Ježiš mení životy ľudí**
  - Biblické postavy Novej zmluvy a ich stretnutie s Pánom Ježišom
  - Stretnutie s Pánom Ježišom znamená zmenu v živote človeka
- 3. TC Pán Ježiš vyučuje**
  - Pán Ježiš rozpráva príbehy zo života a vysvetľuje na nich Božie kráľovstvo
  - Podobenstvá nás učia ako sa má správať kresťan
- 4. TC Pán Ježiš uzdravuje**
  - Pán Ježiš pomáha tým, ktorí potrebujú a prijímajú Jeho pomoc
  - Príbehy uzdravenia ľudí ukazujú na Ježišovu moc nad chorobou
- 5. TC Pán Ježiš robí divy**
  - Pán Ježiš tým, že robí divy ukazuje svoju moc nad prírodou a nad smrťou
- 6. TC Pán Ježiš hovorí o sebe**
  - Pán Ježiš chce poukázať na svoje poslanie pre nás
  - Používa príklady zo života, aby nám priblížil kto je
- 7. TC Ježišovo dielo vykúpenia**
  - Príbeh Ježišovej obete na Golgote pre záchranu hriešnikov
  - Ukrižovanie, smrť a vzkriesenie je dôkazom Ježišovej moci nad smrťou

8. TC **Cirkev je miesto, kde patrím aj ja**
- Cirkev a jej poslanie, priestor pre všetkých bez rozdielu
- Život prvých kresťanov a pôsobenie apoštolov
-

Obsah tematických celkov

1. TC **Ježišovo verejné pôsobenie**
- Pokúšanie na púšti
- Povolanie učeníkov – J1, 35-51; Mt 10, 1-6; Mk 1, 14-19
2. TC **Pán Ježiš mení životy ľudí**
- Bohatý mládenec – L 18, 18-30
- Ježiš a Samaritánka – J 4,1-42
- Zacheus
3. TC **Pán Ježiš vyučuje**
- Podobenstvá – Podobenstvo o štvorakej pôde – Mt 13
- - Podobenstvo o talentoch (hrivnách) – L 19; Mt 25
- - Podobenstvo o 10 pannách – Mt 25
- - Podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi – L 10
- - Stratený syn – L 15
- - O farizejovi a publikánovi – L 18
- - Podobenstvo o zlých vinohradníkoch – Mk 12
4. TC **Pán Ježiš uzdravuje**
- Uzdravenie stotníkovho sluhu – L 7, 1-10
- Uzdravenie slepého pri Jerichu – Mk 10, 46-52
- Uzdravenie slepca v Betsaide – Mk 8, 22-26
- Uzdravenie hluchonemého – Mk 7, 31-37
- Uzdravenie porazeného – Mt 9
- Uzdravenie malomocného – Mk 1, 40-45
5. TC **Pán Ježiš robí divy**
- Svadba v Káne Galilejskej – J 2, 1-12
- Vzkriesenie Jairovej dcéry – Mk 5, 21-43
6. TC **Pán Ježiš hovorí o sebe**
- Pán Ježiš je dobrý pastier – J 10
- Ježiš – vínný kmeň – J 15
7. TC **Ježišovo dielo vykúpenia**
- Posledná večera
- Ježiš v Getsemane
- Ukrižovanie Ježiša (Ježišova smrť)
- Vzkriesenie
8. TC **Cirkev je miesto, kde patrím aj ja**
- Vstúpenie a Misijný príkaz

- Poriadok služieb Božích
- Diakon Štefan – Sk 6
- Apoštol Filip pokrstil kráľovského dvorana – Sk 8, 26nn
- Saulovo obrátenie k Bohu
- Peter a Kornelius – Sk 10

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Ježišovo verejné pôsobenie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiaci na konci 3. ročníka základnej školy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zrekapitulujú udalosť pokrstenia Pána Ježiša, ✓ opíšu, ako sa Pán Ježiš pripravoval na verejné účinkovanie, ✓ vysvetlia, kto je diabol, ✓ vymenujú tri spôsoby pokúšania Pána Ježiša, ✓ označia poslušnosť Pána Ježiša za príklad pre nás, ✓ pamätajú si mená učeníkov, ✓ vyrozprávajú niektoré príbehy povolania učeníkov, 	<p>krst Pána Ježiša</p> <p>pokúšanie na púšti</p> <p>diabol</p> <p>povolanie učeníkov</p> <p>bohaté lovenie rýb</p>

Pán Ježiš mení životy ľudí

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenujú, čo bránilo bohatému mláďencovi nasledovať Pána Ježiša, ✓ diskutujú o tom, či bohatstvo robí človeka šťastným, ✓ poukážu na nesprávnosť odsudzovania človeka na základe rasovej alebo národnostnej príslušnosti, ✓ vysvetlia, prečo sa Zacheus po stretnutí s Pánom Ježišom zmenil, 	<p>závislosť na bohatstve</p> <p>Ježiš a Samaritánka</p> <p>nepriatelia</p> <p>Hebrejci a Samaritáni</p> <p>zvestovanie evanjelia a misia</p> <p>predsudky a bariéry</p> <p>colník Zacheus</p> <p>pokánie a odpustenie</p>

Pán Ježiš vyučuje

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ načrtnú Ježišovo verejné pôsobenie, ✓ vysvetlia, čo je podobenstvo, ✓ interpretujú podobenstvo o štvorakej pôde, ✓ diskutujú o talentoch a ich využití, ✓ porovnajú konanie rozumných a nerozumných paniien, ✓ analyzujú podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi ako príklad správania k blížnym, ✓ poukážu na potrebu pomáhať trpiacim bez ohľadu na sympatie, ✓ posúdia správanie márnotrátneho syna v evanjeliom príbehu, ✓ identifikujú podobnosť odpúšťajúcej lásky u pozemského a Nebeského Otca, ✓ porovnajú modlitbu farizeja a publikána, ✓ vysvetlia na príkladoch pojmy pokora a namyslenosť, ✓ porozprávajú podobenstvo o zlých vinohradníkoch, ✓ poukážu na podobnosť s odmietaním Božieho slova v súčasnosti,	<p>Ježišovo verejné pôsobenie</p> <p>kázeň</p> <p>podobenstvá</p> <p>kresťanský život</p> <p>dobročinnosť</p> <p>súcit s trpiacimi</p> <p>ochota odpúšťať</p>

Pán Ježiš uzdravuje

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetlia uzdravenia stotníkovho sluha, porazeného, hluchonemého a malomocného, ✓ zhodnotia, že Pán Ježiš má moc aj nad chorobami, s ktorými si človek neporadí, ✓ poukážu na to, že Pán Ježiš lieči aj našu dušu, ✓ diskutujú o tom, kedy môže Ježiš uzdravovať,	<p>uzdravenie</p> <p>stotníkov sluha, porazený, hluchonemý a malomocný</p> <p>viera v Ježišovu moc, prosba, vrúcnosť, vďačnosť, milosrdenstvo</p> <p>Boží Syn</p>

Ježiš robí divy

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú vykonanie prvého divu Pána Ježiša, ✓ porovnajú ľudské a Božie dielo, ✓ zrekapitulujú príbeh Jairovej dcéry, ✓ definujú vzkriesenie, ✓ zhodnotia, že moc kriesiť mŕtvych má jedine Pán Boh,	Ježišove divy pomoc prosba - modlitba Jairos – predstavený synagógy

Pán Ježiš hovorí o sebe

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetlia, prečo je Pán Ježiš ako pastier a my ako ovečky, ✓ vysvetlia, prečo je Pán Ježiš ako vínný kmeň a my ako ratolesti,	Pán Ježiš - pastier , Spasiteľ ratoleť viniča a jeho kmeň

Ježišovo dielo vykúpenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ definujú paschu, ✓ opíšu udalosť poslednej večere Pána a atmosféru na nej, ✓ vyjadria rozpoloženie Pána Ježiša v Getsemane, ✓ vyrozprávajú chronologicky udalosti utrpenia a smrti Pána Ježiša, ✓ vysvetlia, prečo je obeť Pána Ježiša dokonalá, ✓ opíšu pohreb Pána Ježiša, ✓ definujú sabat, ✓ vyrozprávajú udalosti vzkriesenia,	Posledná Večera pascha Getsemanská záhrada utrpenie a strach - poslušnosť smrť Pána Ježiša, pohreb sabat – sviatočný deň, sviätie, vzkriesenie svedkyne vzkriesenia moc nad smrťou

Cirkev je miesto, kde patrím

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetlia znenie misijného príkazu, ✓ zdôvodnia, prečo je dôležité zúčastňovať sa služieb Božích, ✓ vymenujú časti služieb Božích,	vstúpenie do neba, misijný príkaz zoslanie Ducha Svätého evanjelium Služby Božie, chrám

✓ ocenia odvahu a vernosť diakona Štefana,	diakon Štefan, odvaha viery
✓ vysvetlia význam krstu pre život kresťana,	diakonia
✓ vyrozprávajú príbeh premeny Saula na Pavla,	Filip, eunuch
✓ ocenia, že Pánu Bohu záleží nielen na Židoch, ale na všetkých,	Saul, prenasledovanie kresťanov, Kornelius, Petrovo videnie

V prípade časovej rezervy bude opakovanie učiva, aktivity, prechádzky (exkurzie), tvorba projektov, žiackych prác a pod.

Kľúčové kompetencie

Kompetencie k učeniu sa

- dokáže tvorivo myslieť
- pozná biblické príbehy Novej zmluvy
- vie čo je cirkev a oceňuje jej hodnotu

Kompetencie k riešeniu problémov

- snaží sa spolupracovať so svojim okolím
- dokáže na určitej úrovni riešiť svoje problémy

Kompetencie komunikačné

- formuluje svoje myšlienky a vie ich aj vyjadriť
- zapája sa do diskusie v skupine i v triede
- dokáže vyjadriť svoje myšlienky a postoje

Kompetencie sociálne a interpersonálne

- účinne spolupracuje vo dvojiciach a v skupine
- podieľa sa na vytváranie príjemnej atmosféry v triede a skupine
- vníma svoje správanie a uvedomuje si svoju jedinečnosť
- je empatický, oceňuje priateľstvo

Kompetencie občianske

- má pozitívny vzťah k druhým ľuďom
- objavuje pocit zodpovednosti

Kompetencie pracovné

- vytvára si pracovné návyky a prácu prijíma pozitívne
- dokáže si stanoviť ciele a zvládnuť ich

Kompetencie existencionálne

- vie oceniť zmysel modlitby
- rozvíja vlastné svedomie a sebareflexiu

Prierezové témy

Enviromentálna výchova

- oceňuje stvorenstvo a Boží poriadok vo svete
- ochraňuje prírodu a život

Multikulturálna výchova

- žiak je vedený k tolerancii a úcte k iným ľuďom
- chápe rôznorodosť ľudí a ich postoje

Osobnostný a sociálny rozvoj

- rozvíja sebareflexiu
- rozlišuje vzťahy medzi ľuďmi a vie ich na určitej úrovni definovať
- vie zhodnotiť svoje správanie a konanie
- uvedomuje si hodnoty a hľadá si biblické vzory

Regionálna výchova

- žiak pozná tradície svojho národa a kultúry
- pozná zvyky a tradície svojej rodiny

Tvorba projektu a prezentačné schopnosti

- žiak v spolupráci so skupinou vypracuje zadanú úlohu podľa požiadaviek
- dokáže zhodnotiť a predviesť svoju prácu

Medzipredmetové vzťahy

Etická výchova

- hodnotí svoje správanie a správanie druhých ľudí
- vie rozlíšiť medzi dobrom a zlom
- chápe rozdiely medzi ľuďmi a ich kultúrou

Výtvarná výchova

- vytvára výtvarné práce, podieľa sa na projektoch
- vyjadruje sa vo výtvarných prácach

Hudobná výchova

- vie zaspievať detské piesne
- zaspieva piesne kresťanského charakteru

Slovenský jazyk

- snaží sa čítať s porozumením
- rozlišuje medzi bežnou literatúrou a Bibliou